

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2549/2020
25.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Борис Поповић, адвокат из ..., против туженог АД за ваздушни саобраћај „AIR SERBIA“ Београд, кога заступају пуномоћници Сенка Михаљ, Немања Илић и Маринко Милановић, адвокати из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2456/18 од 04.12.2019. године, исправљене решењем истог суда Гж1 2456/18 од 27.05.2020. године, у седници већа одржаној 25.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2456/18 од 04.12.2019. године, која је исправљена решењем истог суда Гж1 2456/18 од 27.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 4667/13 од 27.09.2017. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати, на име накнаде штете у висини разлике зараде за период од 13.08.2001. године до 31.05.2005. године, опредељене месечне динарске износе, у висини утврђеној тим ставом изреке са припадајућом каматом од доспелости сваког износа до исплате, као и девизну зараду за период од 02.05.2003. године до 19.06.2003. године у износу од 3.364,00 USD, за период од 14.09.2003. године до 20.10.2003. године у износу од 2.568,00 USD за период од 22.11.2003. године до 22.12.2003. године у износу од 2.175,00 USD, за период од 30.01.2004. године до 24.02.2004. године у износу од 1.731,00 USD, за период од 07.05.2004. године до 24.05.2004. године у износу од 2.746,00 USD, све са домицилном каматом од доспећа, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Ставом другим изреке обавезан је тужени да за тужиоца уплати припадајуће доприносе на износе разлике зараде из става првог изреке пресуде Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, за период од 13.08.2001. године до 09.06.2005. године. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 478.950,00 динара са каматом од извршности пресуде.

Одлучујући о жалби туженог, Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 2456/18 од 04.12.2019. године, исправљеном решењем од 27.05.2020. године, потврдио

пресуду Трећег основног суда у Београду П1 4667/13 од 27.09.2017. године: - у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете у висини разлике зараде исплати одређене месечне износе за период од 01.08.2002. године до 31.05.2005. године и за период од 15.07. до 31.07.2002. године у износу од 19.545,80 динара са припадајућом законском затезном каматом; - у делу става другог изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу уплати припадајуће доприносе на износе разлике зараде за период од 15.07.2002. године до 31.05.2005. године Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд; - у делу става трећег изреке којим је тужени обавезан да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 316.375,00 динара са припадајућом каматом и у наведеном делу жалба туженог је одбијена, као неоснована (став 1. изреке). Преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог и другог изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете у висини разлике зараде за период од 13.08.2001. године закључно са 15.07.2002. године, исплати динарске износе наведене у изреци са припадајућом законском затезном каматом, а за период од 02.05.2013. године закључно са 24.05.2004. године динарску противвредност девизне зараде са припадајућом домицилном каматом од доспећа сваког износа до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате (став 2. изреке). Преиначено је решење о трошковима спора садржано у првостепеној пресуди тако што је одбијен тужбени захтев да се тужена обавезе да тужиоцу на име трошкова спора исплати износ од још 162.575,00 динара са каматом од извршности пресуде до исплате (став 3. изреке). Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 35.250,00 динара (став 4. изреке). Одбијен је захтев тужилаца за накнаду састава одговора на жалбу (став 5. изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд је правилно и потпуно применио одредбе процесног закона, која су биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према чињеничном стању које је утврдио другостепени суд, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време на радном месту копилота са саобраћајном дозволом од 1993. године. Тужени је тужиоца решењима од 31.07.1997. године и 04.09.1997. године, распоредио на радно место копилота са професионалном дозволом у Одељењу летачких послова .., што је ниже звање, због чега је тужилац на редовној листи копилота померен на нижи ранг и није му било омогућено школовање за пилота – капетана. Правноснажном пресудом Четртог општинског суда у Београду П1 58/97 од 26.05.1999. године, поништена су решења из 1997. године о распоређивању тужиоца и тужени је обавезан да тужиоца распореди на радно место копилота са саобраћајном

дозволом, што је тужени извршио распоређивањем тужиоца у више звање, решењем од 26.10.1999. године. Након тога, одлукама генералног директора туженог од 16.08.2001. године и 03.09.2001. године, тужилац је одређен за обуку за капетана на авиону .. . Обуку је започео у септембру 2001. године и после те обуке је требало да буде на симулатору летења у Лондону, али до тога није дошло јер је тужени новим одлукама бр. .. и .., обе од 21.02.2002. године, ставио ван снаге одлуке о распоређивању тужиоца на радно место копилота са саобраћајном дозволом. По тужби тужиоца, судском одлуком од 26.03.2003. године, која је постала правноснажна 22.10.2003. године, наведене одлуке туженог бр. .. и .. из 2002. године су поништене и обавезан тужени да о свом трошку изврши претходне одлуке од 16.08.2001. године и 03.09.2001. године о наставку школовања тужиоца за капетана летења на авиону .. . По правноснажности те пресуде, тужилац је успешно завршио школовање за десет месеци и петнаест дана и решењем туженог од 02.06.2005. године, распоређен је на радно место капетана са саобраћајном дозволом.

Тужилац је поднео тужбу у овом спору дана 18.10.2006. године, ради накнаде штете због незаконито обустављеног школовања, за период од 13.08.2001. године, као дана када би по редовном току ствари завршио обуку за капетана, па до 01 – 09. 06.2005. године, када је одлуком туженог распоређен на радно место капетана. Висина штете је опредељена као разлика између исплаћене зараде коју је тужилац остварио на радном месту пилота са саобраћајном дозволом и зараде на радном месту капетана, коју би остварио, да у спорном периоду нису донете незаконите одлуке о његовом распоређивању на радно место нижег ранга. Преиначеном тужбом, поднетом 23.11.2010. године, тужилац је по истом основу тражио накнаду штете у виду девизне зараде за период од 02.05.2003. године до 24.05.2004. године. Поводом овог захтева, тужени је истакао приговор застарелости потраживања.

Правилна је оцена нижестепених судова да је тужени послодавац одговоран за насталу штету, на основу чл. 96. Закона о раду из 2001. године и чл. 164. Закона о раду из 2005. године, у вези члана 154. Закона о облигационим односима, јер је незаконитим распоређивањем тужиоца и обуставом школовања, онемогућио тужиоца да напредује до ранга пилота - капетана и да на тај начин стиче добит у виду увећане зараде за то радно место. Тужилац би по редовном току ствари и извесно напредовао до ранга капетана и остварио увећану зараду у периоду од 01.08.2002. године до 31.05.2005. године, сагласно чл.79. и 80. Правилника туженог образовању и напредовању летачког особља код правног претходника туженог Jat Airways из 1998. године, да га тужени незаконитом обуставом школовања, није спречио.

Ревизијски суд прихвата закључак другостепеног суда да тужени послодавац није одговоран, ни у обавези да тужиоцу накнади штету у висини разлике зараде период од 13.08.2001. године закључно са 14.07.2002. године, као и закључак да је наступила застарелост потраживања девизне зараде за период од 02.05.2003. године до 24.05.2004. године.

Тужиоцу не припада право на накнаду штете за период од 13.08.2001. године, као дана када је његов колега ББ (на редоследној листи копилота ниже позициониран) завршио обуку за пилота – капетана летења. Од тог датума закључно са 14.07.2002. године, тужилац није подносио захтев туженом послодавцу за похађање обуке за

капетана, а то је био начин да напредује до радног места вишег ранга и оствари увећану зараду, па ово пропуштање искључује одговорност и обавезу туженог да тужиоцу за наведени период, накнади штету.

Другостепени суд је правилно оценио правну природу тужиоачевог потраживања девизних зарада за период од 02.05.2003. године до 24.05.2004. године и са тим у вези, истакнути приговор застарелости. Супротно ревизијским наводима, иако су период и основ потраживања исти као у тужби, не ради се о уређењу тужбе, већ о преиначењу истицањем новог тужбеног захтева уз постојећи и истовремено о промени истоветности тужбеног захтева. Имајући у виду да су потраживања тужиоца за исплату девизне зараде почев од 02.05.2003. године доспевала месечно, закључно са 24.05.2004. године, а да је преиначена тужба поднета 23.10.2010. године, по протеку рока од три године из члана 376. ст 1. и 2. ЗОО, члана 123 Закона о раду из 2001. године и члана 196. Закона о о раду из 2005. године, потраживање је застарело, због чега је тужбени захтев у наведеном делу правилно одбијен.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић